

**Statuten en
Huishoudelijk reglementen
van de
Partij van de Arbeid**

PvdA

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

INDEX STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENTEN

	St.art.	Blz.	HHRart.	Blz.
Adviescommissie kandidaatstelling	-	-	19	33
Afdeling	14	9	21	35
Afdelingsbestuur	15	10	22	36
Bemiddeling en toezicht	7	7	3	22
Beroep	-	-	4	24
Beroepscommissie	12	8	17	31
Binding aan program	-	-	7	25
Centrum voor Lokaal Bestuur (CLB)	-	-	14	28
Congres	23	15	34	43
Congrespresidium	24	17	35	45
Contributies	5	6	-	-
Dagelijks bestuur	26	18	-	-
Deelraad	-	-	24	36
Doel	2	5	-	-
Donateurschap	6	6	-	-
Europees Parlement	28	19	38	47
Financiële commissie	13	8	18	32
Fonds Bijzondere activiteiten (FBA)	-	-	13	28
Geldmiddelen	11	8	10	26
Gelijke vertegenwoordiging vrouwen/mannen	-	-	9	26
Gemeentelijke herindeling	-	-	29	39
Gewest	20	13	30	40
Gewestelijk bestuur	21	14	31	41
Ingangsdatum huishoudelijk reglement	-	-	40	49
Jongerenorganisatie	9	7	16	31
Kamerfracties	27	19	37	46
Kandidaatstelling vertegenwoordigende lichamen	-	-	6	25
Ledenraadspleging	29	20	39	47
Lidmaatschap	4	5	2	22
Middelen	3	5	-	-
Naam	1	6	-	-
Onverenigbaarheden	-	-	5	24
Partijbestuur	25	17	36	45
Raadsfractie	16	11	23	36
Reglement kandidaatstelling Eerste Kamer, Tweede Kamer, Europees Parlement	-	-	20	34
Reglement kandidaatstelling gemeenteraden	-	-	25	37
Reglement kandidaatstelling Provinciale Staten	-	-	33	42
Samenwerkingsverband	17	11	26	38
Samenwerkingsverband, bestuur	18	12	27	38
Samenwerkingsverband, raadsfractie	19	13	28	39

Slotbepaling	30	20	-	-
Spaarfonds afdelingen	-	-	12	27
Statenfractie	22	15	32	42
Stemmen (vergaderorde)	-	-	1	21
Toetreden tot colleges en deelnemen aan regering	-	-	8	25
Vergaderorde en wijze van stemmen	-	-	1	21
Verkiezingsfonds	-	-	11	27
Vertegenwoordiging	10	7	-	-
Vrouwenorganisatie	8	7	15	29

STATUTEN

Artikel 1. De naam

De vereniging, genaamd Partij van de Arbeid, is gevestigd te Amsterdam. Zij wordt in de statuten de partij genoemd.

Leden en organen van de partij hebben niet het recht onder de naam Partij van de Arbeid een rechtspersoon op te richten, behoudens goedkeuring van het partijbestuur.

De naam Partij van de Arbeid mag uitsluitend door of namens de organen van de partij worden gebruikt.

Artikel 2. Het doel

De partij stelt zich als doel de verwezenlijking van een democratisch-socialistische maatschappij zoals deze nader is omschreven in het door het congres vastgesteld beginselprogramma.

Artikel 3. De middelen

De partij tracht dit doel te bereiken door het formuleren van programma's die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving en door het in stand houden van de partijorganisatie.

Artikel 4. Het lidmaatschap

1. Leden van de partij kunnen zijn: ingezetenen van Nederland en Nederlanders verblijvend buiten Nederland.
2. Om het lidmaatschap te kunnen verkrijgen moet een persoon de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt en de doelstellingen van de partij onderschrijven.
3. Het lidmaatschap van de partij geeft recht om lidmaatschapsrechten uit te oefenen in een afdeling en in een gewest van de partij.

4. Geen lid van de partij kan zijn degene die:
 - a. lid is van een andere landelijke geregistreerde politieke partij;
 - b. indien er een plaatselijke PvdA-afdeling is, lid is van een andere plaatselijke en/of provinciale politieke groepering;
 - c. zitting heeft in een vertegenwoordigend lichaam voor een andere landelijke, provinciale of plaatselijke politieke groepering of hiervoor op de kandidatenlijst staat, tenzij de terzake bevoegde PvdA-vergadering besloten heeft hiermee een samenwerkingsverband aan te gaan of deel te nemen aan een gezamenlijke kandidatenlijst.
5. Het lidmaatschap van de partij eindigt:
 - a. door overlijden;
 - b. door schriftelijke opzegging bij het partijbestuur;
 - c. van rechtswege, in geval een lid niet langer voldoet aan het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel, wanneer één van de gevallen als bedoeld in lid 4 van dit artikel zich voordoet, dan wel in geval een lid een contributieachterstand van meer dan zes maanden heeft laten ontstaan;
 - d. door royement, met inachtneming van de bepalingen van deze statuten en van het huishoudelijk reglement.

Royement kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de partij handelt of de partij op onredelijke wijze benadeelt.

Met inachtneming van de bepalingen van het huishoudelijk reglement kan royement geschieden door het partijbestuur. De geroyeerde heeft recht van beroep op de beroepscommissie.

Artikel 5. De contributies

De leden zijn verplicht contributies te betalen overeenkomstig de bepalingen van het huishoudelijk reglement.

Artikel 6. Het donateurschap

1. Donateur is de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die door het partijbestuur als zodanig is toegelaten en die zich jegens de partij verplicht jaarlijks een door het partijbestuur vastgestelde donatie te betalen.
2. Aan het donateurschap kunnen geen rechten worden ontleend.
3. Het donateurschap kan te allen tijde door het partijbestuur of door de donateur door schriftelijke opzegging worden beëindigd.

Artikel 7. Bemiddeling en toezicht

Indien een orgaan of lid van de partij handelt of dreigt te handelen in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de partij, dan wel de partij op onredelijke wijze benadeelt of dreigt te benadelen, is het partijbestuur bevoegd voor zover nodig besluiten van partijorganen buiten werking te stellen, aanwijzingen te geven en beperkingen aan te brengen in de uitoefening van rechten en functies. Het huishoudelijk reglement geeft nadere regels omtrent de uitoefening van deze bevoegdheid.

Artikel 8. De vrouwenorganisatie

1. De Rooie Vrouwen zijn de vrouwenorganisatie binnen de Partij van de Arbeid. Zij streven naar een samenleving waarin een gelijkwaardige positie van vrouwen en mannen de norm is. Een noodzakelijke voorwaarde daartoe is zeggenschap en zelfstandigheid voor ieder mens. De machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen dient te worden doorbroken.
2. Nadere regelingen omtrent de vrouwenorganisatie worden gegeven in het huishoudelijk reglement van de partij.

Artikel 9. De jongerenorganisatie

1. De Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid (JS) zijn de dragers van het politieke jongerenwerk in de partij.
2. De Jonge Socialisten hebben een huishoudelijk reglement, dat de goedkeuring van het partijbestuur behoeft.

Artikel 10. Vertegenwoordiging

Het partijbestuur vertegenwoordigt de partij in en buiten rechte. Daarnaast zijn voorzitter, secretaris en penningmeester van het partijbestuur bevoegd te zamen de partij in en buiten rechte te vertegenwoordigen. In geval van verhindering van voorzitter, secretaris of penningmeester kunnen zij worden vervangen door de eerste en/of tweede vice-voorzitter van het partijbestuur.

Artikel 11. De geldmiddelen

1. De geldmiddelen van de partij bestaan uit:
 - a. de contributies van de leden;
 - b. de donaties;
 - c. de vorderingen op afdelingen en anderen;
 - d. schenkingen;
 - e. erfstellingen en legaten;
 - f. renten van beleggingen en baten van ondernemingen;
 - g. andere inkomsten.
2. De contributies van de leden en de donaties komen in de kas van de partij.
3.
 - a. Het congres stelt, op voorstel van het partijbestuur het aandeel van de contributie-inkomsten vast, dat ter beschikking van de afdelingen en de gewesten wordt gesteld.
 - b. Nadere regels omtrent beheer en gebruik van geldelijke fondsen worden gesteld in het huishoudelijk reglement.
4. Het toezicht en de controle op de boekhouding en de administratie worden uitgeoefend door een accountant.

Artikel 12. De beroepscommissie

1. Omschrijving
De beroepscommissie bestaat uit drie leden. Zij worden gekozen door het congres voor een periode van vier jaar. Herverkiezing is mogelijk.
2. Taken
De beroepscommissie doet bindende uitspraken in beroep in geval van roeyement als bedoeld in artikel 4 lid 5 sub d van de statuten en in die gevallen, waarvan de beslissing in beroep door het huishoudelijk reglement aan haar is opgedragen.

Artikel 13. De financiële commissie

1. Omschrijving
De financiële commissie bestaat uit vijf leden. Zij worden op voordracht van het partijbestuur benoemd door het congres, telkens voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is één maal mogelijk.

2. Taken

De financiële commissie heeft tot taak gevraagd en ongevraagd zowel het partijbestuur als het congres te adviseren over voorstellen en besluiten betreffende financiële aangelegenheden.

Artikel 14. De afdeling

1. Omschrijving

- a. De afdeling bestaat bij oprichting uit ten minste tien leden die in het gebied van de afdeling wonen of die door een schriftelijk meegedeeld besluit van het partijbestuur bij die afdeling zijn ingedeeld.
De afdeling wordt opgeheven wanneer het ledental daalt beneden zes, behoudens dispensatie door het partijbestuur.
- b. De oprichting van een afdeling behoeft toestemming van het partijbestuur.
Een afdeling omvat een gemeente.
- c. In grote steden en/of in grootstedelijke gebieden kan, na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur, besloten worden tot oprichting van meer dan één afdeling of onderafdeling. Mocht er besloten zijn tot oprichting van meer afdelingen, dan worden evenwel aangelegenheden betreffende de gemeentepolitiek voorbehouden aan de verenigde vergadering van afdelingen in die gemeente. De verenigde vergadering van afdelingen van grote steden en/of grootstedelijke gebieden kiest een bestuur, dat verantwoordelijk is voor aangelegenheden betreffende de gemeentepolitiek. Een onderafdeling blijft deel uitmaken van de afdeling als bedoeld in lid b.
- d. In landelijke gebieden kan na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur besloten worden tot oprichting van onderafdelingen. Deze onderafdelingen blijven echter deel uitmaken van de afdeling als bedoeld in lid b.
- e. In landelijke gebieden kan na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur worden besloten tot oprichting van een afdeling die meer gemeenten omvat, maar per gemeente bestaat een onderafdeling, die zelf verantwoordelijk is voor zaken die de lokale politiek betreffen.
- f. De partij kent tevens buitenlandse afdelingen.

2. Taken

- a. Tot de taken van de afdeling inzake de gemeentepolitiek behoren:
 - het nemen van besluiten over de wijze waarop aan de gemeenteraadsverkiezing(en) wordt deelgenomen;
 - het vaststellen van het verkiezingsprogram;
 - het vaststellen van de kandidatenlijst;
 - het adviseren van de gemeenteraadsfractie naar aanleiding van het onderhandelingsresultaat over toetreding tot het college van burgemeester en wethouders;
 - het adviseren van de gemeenteraadsfractie ten aanzien van de lokale politiek.
- b. De afdeling stelt op voordracht van het afdelingsbestuur de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen vast.
- c. De afdeling is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met maatschappelijke groepen en organisaties in de gemeente. De afdeling bevordert de samenwerking met de leden en tracht hen zoveel mogelijk te betrekken bij de menings- en besluitvorming in de afdeling.
- d. De afdeling heeft tot taak het werven, selecteren, scholen, opleiden en begeleiden van partijkaderleden en ambtsdragers in gemeentelijke functies en -organen.
- e. De afdeling betoont zich actief in het werven van leden.
- f. De afdeling organiseert activiteiten om de deelname van vrouwen aan de politiek te bevorderen.

3. De afdelingsvergadering

- a. De afdelingsvergadering is het hoogste gezag binnen de afdeling.
- b. De afdelingsvergadering stelt het verkiezingsprogram voor de gemeenteraadsverkiezingen vast.

Artikel 15. Het afdelingsbestuur

1. Omschrijving

Het afdelingsbestuur bestaat uit ten minste drie leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, allen in functie te kiezen.

2. Taken

Voorzover in de statuten of het huishoudelijk reglement niet uitdrukkelijk anders is bepaald, is het afdelingsbestuur verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van de afdeling.

Artikel 16. De raadsfractie

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de gemeenteraad op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de gemeenteraadsfractie van de partij. Indien de afdelingsvergadering zulks heeft goedgekeurd, vormen de gemeenteraadsleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.

2. Taken

De raadsfractie en de leden daarvan bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de gemeenteraad. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de afdelingsvergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 17. Het samenwerkingsverband

1. Omschrijving

- a. Een samenwerkingsverband bestaat uit twee of meer afdelingen, die door een gemeentelijke herindeling gaan functioneren binnen één gemeente en gekozen hebben voor deze organisatievorm ter voorbereiding van één afdeling.
- b. Een samenwerkingsverband kan ook bestaan uit twee of meer afdelingen die door het instellen van regionaal bestuur een deel van hun taken en bevoegdheden willen overdragen aan een organisatievorm op regionaal niveau ter voorbereiding van een afdeling of een verenigde vergadering van afdelingen.
- c. In het instellingsbesluit wordt aangegeven hoe lang dit samenwerkingsverband zal gelden. Uiterlijk een jaar nadat de gemeentelijke herindeling van kracht is geworden dient de permanente organisatievorm in werking te treden.
- d. De vergadering van het samenwerkingsverband is het hoogste gezag binnen het samenwerkingsverband. Zij bestaat uit de leden van de deelnemende afdelingen, voor zover woonachtig in het gebied dat door middel van de desbetreffende ontwerp-wet gemeentelijke herindeling de toekomstige gemeente vormt.

2. Taken

- a. Het bevorderen van een goede interne organisatie en een regelmatige wisselwerking tussen de deelnemende afdelingen.
- b. Het voorbereiden van de verkiezingen voor de gemeenteraad van de nieuw te vormen gemeente, overeenkomstig de door de daartoe bevoegde partijorganen opgestelde procedures en reglementen.
- c. Het opstellen van het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst.
- d. Het coördineren van de acties voor de in lid b bedoelde verkiezingen.
- e. Het positie-bepalen ten opzichte van andere partijen en het begeleiden van de collegevorming op de wijze zoals een afdeling dat normaliter doet.
- f. Het voorbereiden van een permanente organisatievorm, die moet gaan gelden als de gemeentelijke herindeling is geëffectueerd.

Artikel 18. Het bestuur van het samenwerkingsverband

1. Omschrijving

- a. Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit ten minste zeven leden. Het wordt door de afdelingsvergaderingen van de deelnemende afdelingen gekozen. In het instellingsbesluit wordt opgenomen hoeveel leden iedere afdeling kiest.
- b. Het bestuur kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur, bestaande uit een voorzitter, secretaris en penningmeester.

ALTERNATIEF:

1. Omschrijving

- a. Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit ten minste zeven leden. Het wordt door de vergadering van het samenwerkingsverband gekozen uit de leden van het samenwerkingsverband.
- b. Voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie kandidaat gesteld en gekozen. Zij vormen het dagelijks bestuur.

2. Taken

Het bestuur van het samenwerkingsverband is belast met de algehele leiding van het samenwerkingsverband, de uitvoering van de besluiten die het samenwerkingsverband betreffen, het leidinggeven aan alle vergaderingen door het samenwerkingsverband belegd en het zorg dragen voor de toezending van de stukken via de in de afdelingen gebruikelijke kanalen.

Artikel 19. De raadsfractie van het samenwerkingsverband

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de gemeenteraad op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de gemeenteraadsfractie van de partij. Indien de vergadering van het samenwerkingsverband zulks heeft besloten, vormen de gemeenteraadsleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.

2. Taken

- a. Tot op het tijdstip waarop de nieuwe raad is geïnstalleerd bevorderen de verschillende raadsfracties en de leden daarvan de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de gemeenteraden. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de desbetreffende oorspronkelijke afdelingsvergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.
- b. Vanaf de dag van de installatie van de nieuwe raad legt het gekozen lid van de fractie desgevraagd verantwoording af aan de vergadering van het samenwerkingsverband, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 20. Het gewest

1. Omschrijving

Een gewest omvat de afdelingen binnen één provincie.

2. Taken

- a. Het gewest bevordert de deelname van de leden van de afdelingen in het gewest aan het debat en de besluitvorming over de provinciale politiek. Hieronder vallen:
 - het nemen van besluiten over de wijze waarop aan de Provinciale Statenverkiezingen wordt deelgenomen en het vaststellen van het verkiezingsprogram;
 - het vaststellen van de kandidatenlijst(en);
 - het adviseren van de statenfractie naar aanleiding van het onderhandelingsresultaat over toetreding tot het college van Gedeputeerde Staten;
 - het adviseren van de statenfractie ten aanzien van provinciale politiek.
- b. Het gewest stelt op voordracht van het gewestelijk bestuur de kandidatenlijst(en) voor de Provinciale Statenverkiezingen vast.
- c. Het gewest volgt regelmatig en nauwgezet ontwikkelingen op het terrein van regionaal, provinciaal en lokaal bestuur.

- d. Het gewest is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met maatschappelijke groepen en organisaties in de provincie en de regio. Het gewest bevordert de samenwerking met de afdelingen en tracht de leden zoveel mogelijk te betrekken bij de menings- en besluitvorming in het gewest.
 - e. Het gewest heeft tot taak het werven, selecteren, opleiden en begeleiden van partijkaderleden en ambtsdragers in provinciale of regionale functies en -organen.
 - f. Het gewest betoont zich actief in het werven van leden.
 - g. Het gewest organiseert activiteiten om de deelname van vrouwen aan de politiek te bevorderen.
 - h. Elk lid wordt ten minste één maal per jaar uitgenodigd zijn/haar specifieke belangstelling voor onderwerpen in de provinciale politiek kenbaar te maken.
3. De gewestelijke vergadering
- a. De gewestelijke vergadering is het hoogste gezag binnen het gewest. Zij bestaat uit afgevaardigden van de afdelingen binnen het gewest en uit het gewestelijk bestuur. Het aantal afgevaardigden waarop een afdeling recht heeft wordt bepaald in het huishoudelijk reglement van de partij.
 - b. Elk lid woonachtig in het gewest heeft toegang tot de gewestelijke vergadering en heeft daar spreekrecht.
 - c. De afgevaardigden en de leden van het gewestelijk bestuur hebben stemrecht.
 - d. De gewestelijke vergadering stelt het verkiezingsprogramma voor de Provinciale Statenverkiezingen vast.
 - e. De gewestelijke vergadering wijst een lid aan, dat zitting neemt in het Algemeen Bestuur van de partij.

Artikel 21. Het gewestelijk bestuur

1. Omschrijving

Het gewestelijk bestuur bestaat uit ten minste vijf leden waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, allen in functie te kiezen. Alle bestuursleden zijn lid van een afdeling die tot het gewest behoort.

2. Taken

Voorzover in de statuten of het huishoudelijk reglement niet uitdrukkelijk anders is bepaald, is het gewestelijk bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van het gewest.

Artikel 22. De statenfractie

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de Provinciale Staten op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de statenfractie van de partij. Indien de gewestelijke vergadering zulks heeft goedgekeurd, vormen de statenleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.

2. Taken

De statenfractie en de leden daarvan bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de Provinciale Staten. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de gewestelijke vergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 23. Het congres

1. Omschrijving

- a. Het congres is het hoogste gezag binnen de partij. Het bestaat uit de congresafgevaardigden van de afdelingen en de leden van het partijbestuur.
Het congres is openbaar.
- b. De congresafgevaardigden worden op de jaarvergadering van de afdeling gekozen door de leden. Het aantal congresafgevaardigden is afhankelijk van het ledental. Elke afdeling kiest per vijfhonderd leden of een gedeelte daarvan één afgevaardigde voor het congres. Als ledental geldt het aantal leden vermeld op het door het partijbestuur verstrekte ledenoverzicht van de eerste week in januari, voorafgaande aan het congres. Bij tussentijdse oprichting, samenvoeging of splitsing van (een) afdeling(en) geldt het ledental op de oprichtings-, samenvoegings- of splitsingsdatum.
- c. De afgevaardigden handelen zonder last of ruggespraak, met dien verstande dat zij hun inbreng zoveel mogelijk baseren op hetgeen de afdelingsvergadering als haar opvatting heeft kenbaar gemaakt. De afgevaardigde legt desgevraagd verantwoording af aan de afdelingsvergadering.
- d. De congresafgevaardigde brengt voor elke vijftig leden of een gedeelte daarvan één stem uit. De leden van het partijbestuur hebben ieder recht op één stem.
- e. Indien een afdeling recht heeft op twee of meer afgevaardigden, wordt het aantal uit te brengen stemmen gelijkelijk over hen verdeeld.
- f. Het congres komt ten minste één maal per jaar bijeen. Het wordt uitgeschreven door het partijbestuur. Het partijbestuur stelt het onderwerp of de onderwerpen van het congres vast.
- g. Het partijbestuur bepaalt de datum en de plaats van het congres.

- h. Het partijbestuur kan te allen tijde een buitengewoon congres uitschrijven. Op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek van ten minste een zodanig aantal afdelingen dat bevoegd is één/tiende van het totaal aantal stemmen op het congres uit te brengen dient het partijbestuur een buitengewoon congres uit te schrijven.
- i. De termijn waarbinnen het partijbestuur, al of niet op verzoek van afdelingen, een buitengewoon congres dient uit te schrijven is vier weken. Uiterlijk veertien dagen voor aanvang van het buitengewoon congres doet het partijbestuur schriftelijk mededeling aan de afdelingen over de datum en de plaats van het congres, alsmede over het onderwerp waarover het congres vergadert.

2. Taken

- a. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur het beginselprogramma van de partij vast.
- b. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur op hoofdlijnen het programma voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en het manifest voor het Europees Parlement vast.
- c. Het congres stelt op voordracht van het partijbestuur de kandidatenlijsten voor de verkiezingen van de leden van de partij in de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement vast.
- d. Het congres neemt besluiten over het verbinden van de lijst van de partij met die van (een) andere partij(en) tot een lijstencombinatie.
- e. Het congres neemt een beslissing over het eindresultaat van de onderhandelingen inzake een kabinetsformatie en aldus over het op basis van het eindresultaat wel of niet deelnemen aan de beoogde regering.
- f. Het partijbestuur is verantwoording schuldig aan het congres. Het congres is bevoegd een oordeel te geven over het beleid van de jongerenorganisatie, de fracties in de Staten-Generaal en de Nederlandse leden van de socialistische fractie in het Europees Parlement.
- g. Het congres verkiest tweejaarlijks het partijbestuur en het congrespresidium en vierjaarlijks de beroepscommissie.
- h. Het congres benoemt op voordracht van het partijbestuur de leden van de financiële commissie als bedoeld in artikel 13.
- i. Het congres onderzoekt de financiële rekening van het partijbestuur. Goedkeuring door het congres van het algemeen jaarverslag over het gevoerde beleid in de partij en van het financiële verslag en de rekening en verantwoording vindt in het tweede zittingsjaar van het partijbestuur plaats en strekt het partijbestuur tot decharge.
- j. Het congres stelt vast welke functies worden vervuld door bezoldigde bestuurders. Hun rechtspositie wordt door het partijbestuur vastgesteld.
- k. Het congres neemt een beslissing over een voorstel tot ontbinding van de partij en tot wijziging van de statuten.

Artikel 24. Het congrespresidium

Het congrespresidium bestaat uit acht leden. Zeven leden van het congrespresidium worden gekozen door het congres voor een periode van twee jaar. Een door het Dagelijks Bestuur uit zijn midden aan te wijzen lid is ambtshalve lid. Het congrespresidium leidt de vergaderingen van het congres.

Artikel 25. Het partijbestuur

1. Omschrijving

- a. Het partijbestuur bestaat uit maximaal drieëndertig leden. Het bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. De nationale lijsttrekker, de voorzitters van de Eerste- en Tweede-Kamerfractie en de voorzitter van de PvdA-delegatie in de socialistische fractie in het Europees Parlement zijn lid van het Algemeen Bestuur en adviserend lid van het Dagelijks Bestuur.
- b. Het partijbestuur wordt voor een periode van twee jaar gekozen.
- c. De leden van het partijbestuur, met uitzondering van de nationale lijsttrekker, de voorzitters van de Eerste- en Tweede-Kamerfractie en de voorzitter van de PvdA-delegatie in de socialistische fractie in het Europees Parlement, kunnen te allen tijde, te zamen of afzonderlijk, door het congres als lid van het partijbestuur worden ontslagen of geschorst.

2. Taken

- a. Het partijbestuur is belast met het bestuur en de algemene leiding van de partij en het uitvoeren van alle taken en bevoegdheden die aan het partijbestuur zijn toegewezen. Het Dagelijks Bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de partij.
- b. Het partijbestuur richt zich op de landelijke politiek en het landelijke politieke beleid. Het bestuur bevordert de deelname van de leden aan het politieke debat en de besluitvorming. Het partijbestuur onderhoudt door middel van het organiseren van bijeenkomsten, manifestaties en ledenraadpleging contact met de leden ten behoeve van de politieke menings- en besluitvorming in de partij. Het partijbestuur werkt, indien nodig, plannen uit tot wijziging en verbetering van de organisatie van de partij en de verdeling van de werkzaamheden binnen de partij-organisatie. Het partijbestuur is belast met het ontwikkelen van plannen inzake propaganda en voorlichting over en in de partij. Het onderhoudt contacten met door de partij gesubsidieerde neveninstellingen. Het stelt zich op de hoogte van de besteding van door de partij verstrekte subsidies.
- c. Het partijbestuur stelt de jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgaven van de partij vast.

3. De verkiezing

- a. Het partijbestuur stelt een profiel voor het te verkiezen partijbestuur op. Dit profiel bevat een advies betreffende de gewenste samenstelling en de eisen waaraan de kandidaten moeten voldoen. Het partijbestuur bepaalt in het landelijk werkschema een datum waarbinnen de namen moeten zijn ingezonden bij het partijbestuur van:
 - de door de leden te stellen kandidaten voor leden van het Dagelijks Bestuur en voor de tien andere plaatsen in het partijbestuur;
 - de twaalf rechtstreeks door de gewestelijke vergaderingen gekozen partijbestuursleden.Het partijbestuur kan de kandidaten voor het lidmaatschap van het partijbestuur aanbevelen.
- b. Worden er niet meer kandidaten gesteld dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn de gestelde kandidaten bij enkele kandidaatstelling gekozen.
- c. In geval van ontstentenis of opvolging van een in functie gekozen Dagelijks Bestuurder neemt het Dagelijks Bestuur de taken over tot het eerstkomende congres waar in de opvolging wordt voorzien. Ingeval van opvolging van een van de rechtstreeks gekozen kandidaten wijst de eerstkomende gewestelijke vergadering in dat betreffende gewest een nieuw lid aan, dat zitting neemt in het Algemeen Bestuur. Ingeval van opvolging van overige leden van het partijbestuur zijn de tien niet tot lid gekozen kandidaten, die bij de verkiezing van het partijbestuur in het congres de meeste stemmen hebben behaald hiervoor aangewezen, beginnende met degene die het hoogste aantal stemmen bij de verkiezing heeft behaald.
- d. De directeur van de Wiardi Beckman Stichting woont de vergaderingen van het partijbestuur bij met adviserende stem.
- e. Het Algemeen Bestuur van de jongerenorganisatie kiest uit zijn midden een adviserend lid van het partijbestuur. Dit adviserend lid dient partijlid te zijn.

Artikel 26. Het Dagelijks Bestuur

1. Omschrijving

a. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit:

- de voorzitter;
- de eerste vice-voorzitter;
- de tweede vice-voorzitter belast met internationale zaken;
- de secretaris;
- de penningmeester;
- een bestuurslid belast met het werk met vrouwelijke leden;
- een bestuurslid, als zodanig gekozen door het congres.

De leden van het Dagelijks Bestuur worden allen in functie gekozen.

- b. De nationale lijsttrekker, de voorzitters van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer en de voorzitter van het Nederlandse deel van de fractie in het Europees Parlement zijn adviserend lid.

c. Als ambtelijk secretaris is aan het Dagelijks Bestuur de directeur van het partijbureau toegevoegd.

2. Taken

- a. Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het partijbestuur.
- b. Het voeren van de dagelijkse leiding van de partij.

Artikel 27. De kamerfracties

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de Eerste respectievelijk Tweede Kamer der Staten-Generaal op lijsten die volgens de desbetreffende bepalingen in het huishoudelijk reglement tot stand zijn gekomen, vormen de kamerfracties van de partij.

2. Taken

De kamerfracties bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in het parlement en leggen daarvan verantwoording af door middel van hun verslag aan het congres, met inachtneming van hun staatsrechtelijke positie.

Artikel 28. De leden van het Europees Parlement

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van het Europees Parlement op een lijst die volgens de desbetreffende bepalingen in het huishoudelijk reglement tot stand is gekomen, maken deel uit van de socialistische fractie in het Europees Parlement.

2. Taken

De Nederlandse leden van de socialistische fractie in het Europees Parlement bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in het Europees Parlement. Zij leggen daarvan verantwoording af door middel van hun verslag aan het congres, met inachtneming van hun staatsrechtelijke positie.

Artikel 29. Ledenraadpleging

Als instrument van besluitvorming in de partij kan het partijbestuur voor de landelijke partij, het gewestelijk bestuur voor het gewest en het afdelingsbestuur voor de afdeling besluiten tot het doen uitschrijven van een ledenraadpleging over een door dit bestuur vastgesteld onderwerp. Het huishoudelijk reglement geeft een nadere regeling omtrent de organisatie van een ledenraadpleging.

Artikel 30. Slotbepaling

1. Het partijbestuur is bevoegd in elk onvoorzien, spoedeisend geval in naam van de partij te beslissen, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover het congres.
2. De partij is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten waarbij de partij zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt.
3. De partij is opgericht voor onbepaalde tijd.
4. Bij ontbinding van de partij geschiedt de liquidatie door het Dagelijks Bestuur, overeenkomstig het bepaalde in het Burgerlijk Wetboek. Bij het ontbindingsbesluit kan tevens worden bepaald welke andere bestemming dan die, genoemd in het Burgerlijk Wetboek, aan het batig saldo zal worden gegeven.
5. De organisatie en werkwijze van de partij worden geregeld door de statuten en het huishoudelijk reglement. De statuten en het huishoudelijk reglement worden vastgesteld door het partijcongres.
6. Wijziging van de statuten en het huishoudelijk reglement kan alleen geschieden door een partijcongres bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen; blanco stemmen tellen niet mee.
7. De statuten treden in werking zodra deze zijn neergelegd in een notariële akte. Een wijziging van de statuten treedt niet in werking voordat deze is neergelegd in een notariële akte. Tot het verlijden van deze notariële akte is ieder lid van het Dagelijks Bestuur bevoegd.

HUISHOUDELIJK REGLEMENTEN

Artikel 1. De vergaderorde en de wijze van stemmen

1. a. De agenda en/of het afhandelingsvoorstel wordt op voorstel van de vergadervoorzitter of van het presidium aan het begin van de vergadering vastgesteld.
b. Indien een agendapunt een verkiezingsprogram, resolutie, reglement of ander schriftelijk besluit betreft, formuleert het orgaan dat tot het bijeenroepen van de vergadering bevoegd is bij de uitnodiging de voorstellen waarover wordt beraadslaagd, behoudens andersluidende bepalingen in het huishoudelijk reglement.
2. Voorstellen, moties en amendementen worden schriftelijk en behoudens andersluidende bepalingen in dit reglement uiterlijk één week voor de vergadering ingediend door stemgerechtigde deelnemers aan de vergadering. Later ingediende voorstellen en moties kunnen op voorstel van de vergadervoorzitter of van het presidium in behandeling worden genomen, mits zij worden ingediend door ten minste vijf stemgerechtigde deelnemers aan de vergadering.
3. Amendementen zijn ontoelaatbaar indien zij een strekking hebben tegengesteld aan het voorstel waarop zij betrekking hebben, of indien er tussen de inhoud van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. De vergadervoorzitter of het presidium is ten aanzien van de in lid 2 bedoelde voorstellen, moties en amendementen bevoegd tot verbetering van onduidelijkheden en tot samenvoeging indien de strekking gelijk is.
5. Stemmingen vinden plaats bij handopsteken, tenzij de stemming personen of persoonlijke belangen betreft, in welk geval geheime stemming plaatsvindt langs schriftelijke of elektronische weg. De vergadervoorzitter of het presidium kan ook in andere gevallen schriftelijke of elektronische stemming doen plaatsvinden. De meerderheid van de uitgebrachte stemmen beslist. Blanco stemmen zijn ongeldig. Indien de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

6. Verkiezing uit meer kandidaten vindt plaats door middel van geheime stemming. Aanduiding van meer of minder kandidaten dan er plaatsen te vervullen zijn, alsmede vermelding van niet gekandideerde personen maakt het stembiljet ongeldig.

Kandidaten worden gekozen in de volgorde van het aantal door hen behaalde stemmen, indien en voorzover dit aantal groter is dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen. Zonodig vindt herstemming plaats tussen de niet-verkozenen die de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Indien mogelijk wordt gekozen uit het dubbeltal van het aantal nog te verkiezen plaatsen. Bij herstemming zijn diegenen gekozen, die de meeste stemmen op zich verenigen. In geval de vervulling van een plaats onbeslist blijft omdat meer kandidaten evenveel stemmen behalen, vindt tussen deze kandidaten herstemming plaats; indien de stemmen dan wederom staken beslist het lot.

7. Indien voor een plaats slechts één kandidaat is gesteld, wordt deze bij acclamatie verkozen verklaard, tenzij stemming wordt verlangd. Indien een meerderheid zich uitspreekt tegen de benoeming van de kandidaat, volgt een nieuwe kandidaatstellingsprocedure, met uitzondering van de door het congres te verkiezen kandidaten.

Artikel 2. Het lidmaatschap

1. Iemand die tot de partij wil toetreden, meldt zich aan bij het partijbestuur.
2. Gelijktijdig met de toezending van de agenda voor de eerstvolgende vergadering wordt aan het partijbestuur gezonden een lijst van personen die zich sinds de vorige vergadering als lid hebben aangemeld. Indien geen der leden van het partijbestuur voor aanvang van de vergadering schriftelijk bezwaar heeft aangetekend, is de aangemeldene lid en heeft ledenrechten nadat diens eerste contributiebetaling is ontvangen.
3. Indien tegen toelating van een lid bezwaar is aangetekend, neemt het Dagelijks Bestuur binnen zestig dagen na aanmelding een beslissing. Tegen een afwijzende beslissing staat beroep open bij de beroepscommissie binnen dertig dagen na ontvangst van de mededeling.

Artikel 3. Bemiddeling en toezicht

1. Maatregelen als bedoeld in artikel 5 lid d en artikel 7 van de statuten worden genomen door het partijbestuur op initiatief van het Dagelijks Bestuur. Schriftelijke verzoeken kunnen worden ingediend door een afdelingsvergadering, een gewestelijke vergadering, een raadsfractie of een statenfractie.

2. Het Dagelijks Bestuur laat verzoekers na ontvangst van het verzoek onverwijld weten in hoeverre het op het verzoek wil ingaan. Het kan desgewenst voorlopige voorzieningen treffen. Een afwijzing van het verzoek wordt met redenen omkleed.
3. Een verzoek wordt slechts in behandeling genomen als het voldoet aan ten minste de volgende drie zorgvuldigheidseisen:
 - a. het omschrijft welke statutaire of reglementaire bepaling danwel welk besluit of belang van de partij wordt aangetast of bedreigd, en op welke feiten en omstandigheden deze stelling gebaseerd is;
 - b. het deelt mee in hoeverre het betrokken lid of orgaan in de gelegenheid is gesteld zich te rechtvaardigen en hoe van deze gelegenheid gebruik is gemaakt;
 - c. het omschrijft welke maatregelen naar het oordeel van de verzoekers genomen dienen te worden.
4. In geval de beoogde maatregel het roeyement danwel het terugroepen van een volksvertegenwoordiger uit één of meer van zijn of haar functies is, neemt het partijbestuur zijn beslissing op advies van een commissie van goede diensten, bestaande uit drie leden; een lid aan te wijzen door het in het geding zijnde partijlid, een lid aan te wijzen door het bestuur van de betrokken afdeling, het betrokken gewest c.q. het partijbestuur, en een lid door de twee voornoemde leden gezamenlijk. De commissie van goede diensten regelt haar eigen werkzaamheden en hoort alle betrokkenen, waaronder in voorkomende gevallen de betrokken fractie. Zij brengt binnen twee maanden advies uit aan het partijbestuur.
5. Het partijbestuur neemt een besluit tot maatregelen als bedoeld in lid 1 binnen drie maanden nadat het initiatief daartoe is genomen danwel het verzoek daartoe is ontvangen.
6. Indien het partijbestuur besluit een volksvertegenwoordiger terug te roepen uit één of meer van zijn of haar functies, treedt dit besluit niet in werking dan nadat het de instemming heeft verkregen van de eerstvolgende vergadering van het in lid 1 genoemde orgaan dat een verzoek heeft ingediend.
7. Maatregelen van tijdelijke aard hebben een geldingsduur van maximaal zes maanden, met dien verstande dat het verloop van deze termijn naderhand genomen rechtsgeldige besluiten niet aantast.
8. Het partijbestuur deelt maatregelen als bedoeld in lid 1 schriftelijk en met redenen omkleed aan alle belanghebbenden mede. Tegen een besluit van het partijbestuur staat binnen een maand beroep open bij de beroepscommissie.

Artikel 4. Het beroep

1. Tegen de besluiten bedoeld in artikel 3 van het huishoudelijk reglement staat binnen een maand na ontvangst van de schriftelijke mededeling beroep open bij de beroepscommissie op grond van:
 - a. het niet in acht nemen van de voorgeschreven procedures;
 - b. de onevenredigheid tussen de besluiten en de feiten en omstandigheden waarop deze berusten.
2. De beroepscommissie doet uiterlijk zestig dagen na ontvangst van het beroep na hoor en wederhoor een voor alle betrokkenen bindende uitspraak.
3. Het beroep heeft opschortende werking. De beroepscommissie deelt per aangetekende brief haar beslissing aan de betrokkene(n) mee en stelt het partijbestuur van deze beslissing op de hoogte.

Artikel 5. De onverenigbaarheden

1. Leden van de gemeenteraadsfractie mogen, behoudens dispensatie van het gewestelijk bestuur, geen deel uitmaken van het afdelingsbestuur.
2. Leden van de Provinciale Staten mogen geen afgevaardigde naar de gewestelijke vergadering zijn of, behoudens dispensatie van het partijbestuur, deel uitmaken van het gewestelijk bestuur.
3. Leden van het partijbestuur mogen geen afgevaardigde naar het congres zijn of lid zijn van de beroepscommissie of de financiële commissie.
Slechts één lid kan door het Dagelijks Bestuur uit zijn midden worden aangewezen als lid van het congrespresidium. Dit lid is daarvan ambtshalve lid.
4. Leden van het congrespresidium mogen niet lid zijn van het partijbestuur of afdelingsafgevaardigde zijn naar het congres.
5. Leden die een dienstbetrekking vervullen bij de partij - met uitzondering van de bezoldigde bestuurders -, de Evert Vermeer Stichting, de Stichting Ondersteuning Tweede-Kamerfractie Partij van de Arbeid, de Stichting Politiek Jongerenwerk in de Partij van de Arbeid, het Opleidings Instituut Partij of de Wiardi Beckman Stichting, mogen geen deel uitmaken van het partijbestuur en van de financiële commissie.
6. In andere reglementen kunnen geen andere onverenigbaarheden worden vastgesteld.

Artikel 6. De kandidaatstelling vertegenwoordigende lichamen

1. a. Indien leden van het bestuur van een afdeling een bereidverklaring voor een kandidatuur voor de gemeenteraad hebben afgegeven, nemen zij gedurende de verdere procedure geen deel aan de besprekingen over deze kandidaatstelling, tot aan het moment waarop de ontwerp-kandidatenlijst door middel van een stemming onder de leden wordt vastgesteld.
b. Wanneer door deze bepaling de in sub a genoemde werkzaamheden door minder dan twee/derde van het aantal bestuursleden moeten worden verricht, kan het afdelingsbestuur een verzoek tot dispensatie bij het partijbestuur indienen.
2. Indien leden van het gewestelijk bestuur een bereidverklaring voor een kandidatuur voor de Provinciale Staten hebben afgegeven, wordt gedurende de verdere procedure hun plaats ingenomen door een plaatsvervangend lid van het bestuur.

Artikel 7. De binding aan het verkiezingsprogramma

1. Een lid van een fractie in een vertegenwoordigend lichaam is gebonden aan het desbetreffende verkiezingsprogramma, tenzij hij/zij schriftelijk een zwaarwegend persoonlijk voorbehoud heeft kenbaar gemaakt vóór vaststelling van de kandidatenlijst.
2. De in lid 1 bedoelde binding wordt opgeheven, wanneer het afleggen van verantwoording over een afwijking van het verkiezingsprogramma niet leidt tot de terugroeping van het betrokken fractielid.

Artikel 8. Het toetreden tot colleges en het deelnemen aan de regering

1. Indien de afdelingsvergadering positief heeft geadviseerd inzake het onderhandelingsresultaat voor toetreding van fractieleden tot het college van burgemeester en wethouders, is de fractie gebonden aan het collegeprogramma dat zij heeft onderschreven. Het collegeprogramma gaat vóór het verkiezingsprogramma, tenzij het gaat om zaken uit het verkiezingsprogramma die niet in het collegeprogramma geregeld zijn.
2. De in lid 1 genoemde bepaling is van overeenkomstige toepassing op toetreding tot het college van Gedeputeerde Staten. In dat geval is de gewestelijke vergadering het adviserende orgaan.

3. Indien het congres de Tweede-Kamerfractie positief heeft geadviseerd inzake het onderhandelingsresultaat voor regeringsdeelname, is het Regeerakkoord de basis voor het handelen van bewindsliden, kamerfracties, partijbestuur en congres, tenzij het gaat om zaken uit het verkiezingsprogramma die niet in het Regeerakkoord geregeld zijn.

Artikel 9. Gelijke vertegenwoordiging vrouwen en mannen

1. Overal waar in de partij besturen, afvaardigingen en dergelijke worden gekozen of kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen worden vastgesteld, wordt gestreefd naar een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen.
2. Overal waar in de partij besturen, afvaardigingen en dergelijke worden gekozen of kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen worden vastgesteld, dient ten minste één/derde van de bestuursleden, afgevaardigden of kandidaten uit vrouwen te bestaan.
3. De verantwoordelijke besturen voeren een actief beleid ten aanzien van kandidaatstelling van vrouwen en leggen daarover verantwoording af aan de leden.

Artikel 10. De geldmiddelen

1. a. Het partijbestuur stelt de contributie- en donatieregelingen vast. Het partijbestuur zorgt dat leden en donateurs van de partij van deze regelingen op de hoogte worden gesteld.
b. Indien een lid door bijzondere omstandigheden niet in staat is aan de in lid 1 sub a genoemde verplichtingen te voldoen, bestaat de mogelijkheid gehele of gedeeltelijke ontheffing aan te vragen. Betrokkene kan hiertoe een verzoek doen aan de penningmeester van de partij, die dit vertrouwelijk zal behandelen en hierop zo spoedig mogelijk na ontvangst van het verzoek beslist.
2. a. Het partijbestuur stelt regels ten aanzien van de contributie- en donatieinning. Deze regels geven tevens aan welk deel van de contributiebedragen toekomt aan de afdelingen en gewesten.
b. De geïnde contributies van leden worden regelmatig verrekend met de partijpenningmeester en deze partijorganen.
3. De partij heeft een fonds, waaruit bijzondere activiteiten van de partij kunnen worden gefinancierd, alsmede een verkiezingsfonds en een spaarfonds voor de afdelingen ten behoeve van de verkiezingen voor de gemeenteraad.

4. De accountant, belast met het toezicht en de controle op de boekhouding en de administratie, brengt jaarlijks verslag van zijn bevindingen uit aan het partijbestuur. Het partijbestuur brengt deze verslagen en het oordeel daarover van de financiële commissie ter kennis van het congres.

Artikel 11. Het verkiezingsfonds

1. De middelen voor het verkiezingsfonds worden verkregen uit:
 - a. een door het partijbestuur vast te stellen bedrag uit de contributieopbrengsten;
 - b. een door het partijbestuur vast te stellen contributie, te betalen door de leden der partij gekozen tot lid van de Staten-Generaal of het Europees Parlement;
 - c. bijdragen van donateurs;
 - d. vrijwillige bijdragen, schenkingen en andere inkomsten.
2. Met inachtneming van het gestelde in artikel 12 worden uit het verkiezingsfonds de verkiezingen gefinancierd, waaraan de partij deelneemt.
3. Het partijbestuur is belast met het beheer van het verkiezingsfonds. Het toezicht en de controle geschieden overeenkomstig artikel 11 van de statuten en artikel 10 van het huishoudelijk reglement.

Artikel 12. Het spaarfonds voor de afdelingen

1. Het spaarfonds dient ter financiering van de actie voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het partijbestuur bepaalt welk percentage van de bruto-contributieopbrengst bestemd is als bijdrage in het spaarfonds.
2. Het partijbestuur is belast met het beheer van deze gelden. Het toezicht en de controle geschieden overeenkomstig artikel 11 van de statuten en artikel 10 van het huishoudelijk reglement.
3. Ten minste zes weken voordat de verkiezingen voor de gemeenteraden worden gehouden wordt, aan de hand van een door het partijbestuur vast te stellen verdeelsleutel, het tot en met de dag van afsluiting van het boekjaar daaraan voorafgaande gespaarde bedrag uit het spaarfonds uitgekeerd aan de afdelingen die aan de verkiezingen deelnemen.
4. In geval van tussentijdse of vervroegde gemeenteraadsverkiezingen verstrekt het partijbestuur een uitkering aan de afdeling ten laste van het spaarfonds; dit na overleg met het gewestelijk bestuur.

Artikel 13. Het fonds voor bijzondere activiteiten

1. De middelen voor het fonds voor bijzondere activiteiten worden verkregen uit:
 - a. bijdragen van leden die een andere functie in het openbaar bestuur bekleeden dan genoemd in artikel 11 lid 1 sub b en artikel 14 lid 1 tot het bereiken waarvan het lidmaatschap van de partij geacht mag worden te hebben bijgedragen en wier inkomenspositie een verzoek tot betaling toelaat;
 - b. bijdragen van andere leden wier inkomenspositie een verzoek tot betaling toelaat;
 - c. andere inkomsten.
2. De bijdragen van de in lid 1 onder sub a en b bedoelde leden kunnen, indien betrokkene daartoe de wens te kennen geeft, in plaats van aan het fonds voor bijzondere activiteiten ook ten goede komen aan: verkiezingsfonds, actiefonds, fonds internationale solidariteit, Wiardi Beckman Stichting, Centrum voor Lokaal Bestuur, Opleidings Instituut Partij, Evert Vermeer Stichting, Rooie Vrouwen of Jonge Socialisten. Het vorenstaande laat het budgetrecht van het partijbestuur onverlet.
3. Het fonds stelt de partij in staat incidentele acties te voeren en bijzondere activiteiten op het gebied van voorlichting, scholing, vorming, wetenschappelijk werk en dergelijke te ontplooien.
4. Het partijbestuur is belast met het beheer van het fonds. Het toezicht en de controle geschieden overeenkomstig artikel 11 van de statuten en artikel 10 van het huishoudelijk reglement.
5. Het partijbestuur beslist over de besteding van de middelen van het fonds.

Artikel 14. Het Centrum voor Lokaal Bestuur

1.
 - a. De leden van gemeenteraden, territoriaal gewestelijke lichamen en Provinciale Staten, de rechtstreeks gekozen leden van deelgemeenteraden of wijkraden die lid van de partij zijn, alsmede de commissarissen van de Koningin, burgemeesters en voorzitters van territoriaal gewestelijke lichamen die lid van de partij zijn betalen een door het partijbestuur vast te stellen contributie aan het centrum. Zij ontvangen daarvoor onder andere het periodiek van het centrum.
 - b. De voorlichting en documentatie van deze leden, waaronder begrepen de uitgave van het in het eerste lid genoemde periodiek, worden verzorgd door het Centrum voor Lokaal Bestuur van de Wiardi Beckman Stichting.
 - c. Partijleden die geen van de in lid 1 sub a genoemde functies bekleden kunnen tegen betaling van de abonnementsprijs van het in lid 1 sub b genoemde periodiek deel uitmaken van het Centrum voor Lokaal Bestuur.
 - d. De redactie van dit periodiek wordt, op voordracht van het centrumbestuur, door het partijbestuur benoemd, geschorst en ontslagen.

2. a. Het bestuur van het Centrum voor Lokaal Bestuur bestaat uit:
 1. een door ieder partijgewest te kiezen lid uit door de leden van dat gewest gestelde kandidaten; de gekozene moet lid zijn van een gemeenteraad, territoriaal gewestelijk lichaam of Provinciale Staten, of rechtstreeks gekozen lid van een deelgemeenteraad of wijkraad, of commissaris van de Koningin, burgemeester of voorzitter van een territoriaal gewestelijk lichaam zijn. In die partijgewesten, waar een gewestelijke commissie van het Centrum voor Lokaal Bestuur bestaat, kan deze een aanbeveling van drie personen doen. De verkiezing geschiedt door de gewestelijke jaarvergadering;
 2. ten hoogste zes leden aan te wijzen door het curatorium van de Wiardi Beckman Stichting;
 3. twee leden aan te wijzen door het partijbestuur;
 4. een lid aan te wijzen door het landelijk bestuur van de Rooie Vrouwen in de Partij van de Arbeid.
- b. De leden van de Eerste- en Tweede-Kamerfractie die zich bezighouden met zaken betreffende gemeente, gewest en provincie, kunnen de vergaderingen van het bestuur bijwonen en hebben daarin een adviserende stem.
- c. Het curatorium wijst in overleg met het partijbestuur de secretaris van het centrum aan.
- d. Het centrumbestuur kiest uit zijn midden een voorzitter.
- e. Het bestuur treedt jaarlijks in de maand december af, doch is terstond herkiezbaar.
3. Ten behoeve van de raads-, gewest- en statenleden, als bedoeld in lid 1 sub a kunnen bijeenkomsten worden georganiseerd waarvoor een bijdrage van de deelnemers, eventueel van de gewesten of de afdelingen, kan worden gevraagd.

Artikel 15. De vrouwenorganisatie

1. Middelen

De Rooie Vrouwen trachten hun doel te bereiken door:

- het gevraagd en ongevraagd geven van adviezen aan alle instanties die een bijdrage aan de verwerkelijking van hun doelstellingen kunnen leveren;
- het doen van beleidsaanbevelingen;
- het betrekken van vrouwelijke leden van de PvdA bij het partijwerk;
- het uitoefenen van pressie binnen en buiten de PvdA;
- het organiseren van bijeenkomsten;
- het uitgeven van een periodiek;
- alle haar verder ten dienste staande middelen.

2. Landelijk Bestuur

- a. De leiding van de Rooie Vrouwen berust bij het landelijk bestuur, bestaande uit minimaal zeven en maximaal vijftien vrouwelijke leden van de PvdA. Zij geven richting aan het te voeren beleid. Een van de leden van het landelijk bestuur is de in functie gekozen voorzitter.
- b. Nagestreefd wordt dat een van de leden van het landelijk bestuur lid is van de Tweede-Kamerfractie.
- c. Nagestreefd wordt dat het partijbestuurslid verantwoordelijk voor het werk met de vrouwelijke leden lid is van het landelijk bestuur.
- d. Het landelijk bestuur en de voorzitter worden voor een periode van twee jaar gekozen op de Rooie-Vrouwendag uit door vrouwelijke PvdA-leden gestelde kandidaten. Het bestuur en de voorzitter treden aansluitend aan die dag in functie. De leden van het landelijk bestuur zijn maximaal twee keer opeenvolgend herkiesbaar. Na een zittingsperiode van zes jaar zijn zij minimaal één periode geen lid van het landelijk bestuur.
- e. De kandidaatstellingstermijn voor het landelijk bestuur eindigt vier weken voor de landelijke Rooie-Vrouwendag waarop de bestuursverkiezingen gehouden zullen worden.

3. Reserveleden

Reserveleden van het landelijk bestuur zijn de maximaal vijf niet tot lid gekozen kandidaten die bij de verkiezing van het landelijk bestuur de meeste stemmen hebben behaald. Zij treden in functie indien één der zittende leden geheel of voor langere tijd uitvalt, beginnend met degene die het hoogste aantal stemmen bij deze verkiezing heeft behaald.

4. Rooie-Vrouwendag

- a. Het landelijk bestuur dient één maal per jaar een Rooie-Vrouwendag te organiseren.
- b. De Rooie-Vrouwendag kan ook besluitvormend zijn. Alle aanwezige vrouwelijke leden van de PvdA hebben stemrecht.

5. Verantwoording landelijk bestuur

- a. Het landelijk bestuur legt jaarlijks door middel van een organisatorisch verslag en tweejaarlijks door middel van een beleidsverslag verantwoording af aan de Rooie Vrouwen en aan de partij.
- b. Het verslag zal ten minste vier weken voor de landelijke Rooie-Vrouwendag beschikbaar zijn.

6. Financiën

Het landelijk Rooie-Vrouwenwerk wordt gefinancierd door de PvdA. Het landelijk bestuur legt jaarlijks een ontwerp-begroting voor aan het partijbestuur.

7. Reglementswijzigingen
 - a. De Rooie Vrouwen hanteren een huishoudelijk reglement, dat de goedkeuring van het partijbestuur behoeft.
 - b. Nadere regelingen worden gegeven in het huishoudelijk reglement van de partij.
 - c. Het reglement is vastgesteld op het Rooie-Vrouwencongres oude stijl op 21 november 1992 en is direct in werking getreden.
 - d. Wijzigingen van dit reglementsartikel moeten worden goedgekeurd door de Rooie-Vrouwendag en vervolgens door het partijbestuur.

Artikel 16. De jongerenorganisatie

De jongerenorganisatie dient tweejaarlijks een verslag van haar werkzaamheden in bij het partijbestuur. Dit verslag wordt gelijktijdig met het tweejaarlijkse verslag van het partijbestuur ter kennis gebracht van het congres.

Artikel 17. De beroepscommissie

1. Samenstelling
 - a. Kandidaten voor de beroepscommissie worden gesteld overeenkomstig artikel 25 lid 3 sub a en b van de statuten. Het partijbestuur zendt tegelijk met de beschrijvingsbrief een lijst van kandidaten voor de beroepscommissie aan de afdelingen en de congresleden. Het partijbestuur kan uit de gestelde kandidaten een aanbeveling in alfabetische volgorde doen.
 - b. De plaatsvervangende leden van de beroepscommissie zijn de drie niet gekozen kandidaten, die bij de verkiezing van de beroepscommissie in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald.
 - c. In tussentijdse vacatures in de beroepscommissie wordt zodra mogelijk door het partijbestuur voorzien door te putten uit de plaatsvervangende leden, te beginnen bij degene die het hoogste aantal stemmen bij deze verkiezing heeft behaald.
 - d. Bij ontstentenis of in geval een lid van de commissie betrokkene of belanghebbende is bij een roeyements- of bemiddelingsprocedure, wordt zijn plaats ingenomen door een plaatsvervangend lid van de beroepscommissie.

2. Werkwijze

- a. De beroepscommissie wijst uit haar midden een voorzitter aan.
- b. De beroepscommissie regelt zelf haar werkzaamheden. Indien een bindende uitspraak wordt gedaan zoals bedoeld in artikel 12 lid 2 van de statuten, geeft de commissie aan op welke gronden deze tot stand is gekomen.
- c. Alvorens een bindende uitspraak te doen, stelt de beroepscommissie de desbetreffende persoon, alsmede het desbetreffende partijorgaan of fractie in de gelegenheid gehoord te worden.

Artikel 18. De financiële commissie

1. Samenstelling

Leden van de financiële commissie worden benoemd door het congres op voordracht van het partijbestuur. Het partijbestuur zendt tegelijk met de beschrijvingsbrief zijn voordracht aan de afdelingen en de congresleden.

2. Werkwijze

- a. De commissie wijst uit haar midden een voorzitter aan.
- b. De commissie regelt zelf haar werkzaamheden. Bij het uitbrengen van het advies geeft de commissie aan op welke gronden het advies tot stand is gekomen.
- c. De commissie draagt er zorg voor dat het partijbestuur in de vergadering waarin het de begroting vaststelt, beschikt over het advies van de commissie. Dit advies gaat vergezeld van een korte toelichting. De leden van de commissie kunnen hun advies in de vergadering van het partijbestuur toelichten.
- d. De leden van de personeelscommissie Werkgroep financiën ontvangen alle stukken met betrekking tot financiën en hebben toegang tot de vergadering van de commissie.

3. Bevoegdheden

- a. De commissie houdt toezicht op de bewaking van de inkomsten en uitgaven.
Het partijbestuur stelt de leden van de commissie in de gelegenheid kennis te nemen van alle relevante financiële gegevens. Indien de commissie ernstige redenen heeft overschrijding van de begroting te verwachten, dan stelt zij door middel van een schriftelijk verslag over de toestand het partijbestuur zo spoedig mogelijk in kennis van haar mening.
- b. De commissie geeft advies in alle gevallen waarin het partijbestuur voornemens is besluiten te nemen betreffende de financiën van de partij, voorzover de daarvoor vastgestelde begrotingsposten dreigen te worden overschreden.
- c. De commissie wordt geraadpleegd met betrekking tot gehele of gedeeltelijke wijziging van de op de laatst vastgestelde balans voorkomende reserves, bestemmingsreserves of voorzieningen en financiële organisatie.

- d. De commissie bericht binnen uiterlijk vier weken na binnenkomst van het verzoek van het partijbestuur haar standpunt aan het partijbestuur.
- e. Ten minste vijfenzeventig dagen voor de dag van de verkiezingen wordt het toegestane totaalbedrag van uitgaven en inkomsten ten behoeve van de verkiezingen, geadviseerd door de financiële commissie, door het partijbestuur vastgesteld.

Artikel 19. De adviescommissie kandidaatstelling

1. Omschrijving

Het partijbestuur stelt ten behoeve van de voorbereidende werkzaamheden inzake de kandidatenlijsten voor de verkiezingen van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement een adviescommissie in. De commissie bestaat uit vijftien leden, waaronder de voorzitter van het partijbestuur. Deze mogen geen kandidaat zijn voor de op handen zijnde verkiezingen.

2. Taken

De adviescommissie adviseert het partijbestuur bij het opstellen van de ontwerp-kandidatenlijst voor de desbetreffende verkiezingen. Hieronder vallen het scouten en werven van kandidaten en hen toetsen aan vooraf geformuleerde kwaliteitseisen en aan een advies over de meest gewenste samenstelling van de fractie.

3. Samenstelling

- a. De leden van de adviescommissie kandidaatstelling worden benoemd door het partijbestuur.
- b. Bij tussentijdse vacatures in de adviescommissie wordt zodra mogelijk door het partijbestuur voorzien.

4. Werkwijze

- a. De adviescommissie wijst uit haar midden een voorzitter aan.
- b. De adviescommissie regelt in overleg met het partijbestuur haar werkzaamheden. Bij het uitbrengen van haar advies aan het partijbestuur inzake de ontwerp-kandidatenlijst bedoeld in lid 2 geeft de commissie aan op welke gronden het advies tot stand is gekomen.
- c. De adviescommissie is bevoegd aanwezig te zijn bij de vergadering van het partijbestuur waarin de ontwerp-kandidatenlijst behandeld wordt om aldaar haar advies mondeling toe te lichten.

Artikel 20. Reglement kandidaatstelling Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europees Parlement

1. Op de kandidaatstelling voor de Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europees Parlement zijn mede van toepassing de artikelen 1, 9 en 19 uit het huishoudelijk reglement.
2. In het landelijke werkschema van het partijbestuur wordt het datumschema inzake de kandidaatstellingsprocedure voor de verkiezingen voor de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement opgenomen.
3. Het partijbestuur stelt ten behoeve van de op handen zijnde verkiezingen na overleg met het desbetreffende fractiebureau het advies op over de meest gewenste samenstelling van de fractie. Dit advies bevat de criteria waaraan mogelijke kandidaten worden getoetst. Dit advies wordt via de ledenkrant toegezonden aan alle leden.
4.
 - a. In de in lid 3 bedoelde ledenkrant deelt het partijbestuur aan de leden mee dat zij de namen en adressen van leden die naar hun mening voor een kandidatuur in aanmerking komen, kunnen indienen en het tijdstip waarop deze in het bezit van het partijbestuur dienen te zijn.
 - b. Aan zittende parlementsleden en eventuele bewindspersonen wordt door het partijbestuur apart gevraagd hem mede te delen of zij voor een kandidatuur in aanmerking willen komen.
 - c. Ook aan de door de adviescommissie te scouten en te werven leden wordt gevraagd het partijbestuur te laten weten of zij voor een kandidatuur in aanmerking willen komen.
5. Het partijbestuur vraagt schriftelijk aan de in gevolge lid 4 gekandideerden door middel van de bij dit reglement behorende bereidverklaring of zij een kandidatuur aanvaarden.
6. De adviescommissie stelt ten behoeve van het partijbestuur een advies op.
7. Het partijbestuur stelt ten behoeve van het congres de ontwerp-kandidatenlijst op. Van de kandidaten die een bereidverklaring hebben ingezonden maar niet op de ontwerp-kandidatenlijst voorkomen, wordt een alfabetische lijst van niet-geplaatsten gemaakt. Beide lijsten worden aan het congres voorgelegd.
8. De afdeling kan de ontwerp-kandidatenlijst en de alfabetische lijst van niet-geplaatsten behandelen in de afdelingsvergadering, die plaatsvindt vóór het in lid 9 bedoelde congres. Daarbij wordt betrokken het in lid 3 genoemde advies over de meest gewenste samenstelling.
9. Uiterlijk zes weken voor de wettelijke kandidaatstellingsdatum stelt het congres de kandidatenlijst plaats voor plaats vast. Het kan daarbij uitsluitend gebruik maken van de namen die voorkomen op de in lid 7 genoemde lijsten.
10. Het partijbestuur vraagt aan de kandidaten de instemmingsverklaring overeenkomstig de bepalingen van de Kieswet. Het regelt de indiening der kandidatenlijst overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

Artikel 21. De afdeling

1.
 - a. De schriftelijke uitnodiging voor de afdelingsvergadering en eventuele voorstellen dienen uiterlijk zeven dagen vóór de vergadering bij de leden te zijn bezorgd.
 - b. Indien de agenda van de afdelingsvergadering schriftelijke besluitvorming behelst, worden de uitnodiging en de voorstellen uiterlijk twee weken voor de vergadering bij de leden bezorgd.
2. Het afdelingsbestuur moet binnen een maand na ontvangst van een schriftelijk verzoek daartoe met opgave van het te behandelen onderwerp een afdelingsvergadering beleggen indien:
 - a. dit door tien procent van de leden wordt verlangd in afdelingen die minder dan tweehonderd leden tellen;
 - b. dit door twintig leden wordt verlangd in afdelingen die tweehonderd leden of meer tellen.
3. In het eerste kalenderkwartaal houdt de afdeling haar jaarvergadering, waarop:
 - a. het beleid van het afdelingsbestuur in het voorafgaande kalenderjaar wordt besproken;
 - b. de door de zittende kascontrolecommissie aan de hand van betalingsbewijzen gecontroleerde financiële rekening over het voorafgaande kalenderjaar wordt vastgesteld;
 - c. de leden van het nieuwe afdelingsbestuur en de leden van de kascontrolecommissie voor een periode van twee jaar worden gekozen en de afgevaardigde(n) en plaatsvervangend afgevaardigde(n) naar de gewestelijke vergadering voor een periode van een jaar. De afgevaardigde(n) en plaatsvervangend afgevaardigde(n) naar het congres worden voor een periode van een jaar op de jaarvergadering of per congres in een ledenvergadering gekozen. Kandidaten voor deze functies worden gesteld door de leden van de afdeling voor aanvang van de vergadering;
 - d. de begroting wordt vastgesteld;
 - e. de plannen voor de toekomstige activiteiten van de afdelingen worden behandeld. De afdeling tracht de leden zoveel mogelijk te betrekken bij de menings- en besluitvorming in de afdeling en stelt daartoe een plan op.
4.
 - a. De uitnodiging voor de afdelingsjaarvergadering dient de leden tijdig te bereiken, waarna zij veertien dagen de gelegenheid hebben voorstellen in te dienen en namen te noemen voor de te verkiezen functies.
 - b. Deze voorstellen dienen uiterlijk zeven dagen voor de jaarvergadering bij de leden te zijn bezorgd.
 - c. Gedurende de in sub a genoemde periode heeft de jongerenorganisatie, indien deze ter plaatse bestaat, het recht voorstellen in te dienen bij het afdelingsbestuur.
5. In het jaar voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen stelt de afdelingsvergadering tijdig en achtereenvolgens vast:
 - a. op welke wijze in de gemeente aan de verkiezingen wordt deelgenomen;

- b. een tijdschema voor de vaststelling van het verkiezingsprogram en de kandidatenlijst, conform artikel 25 van het huishoudelijk reglement, binnen de door het partijbestuur aangegeven termijnen. Voor de afdelingsvergaderingen die betrekking hebben op het onder sub a en b genoemde zijn de termijnen uit lid 4 sub a en b van toepassing.

Artikel 22. Het afdelingsbestuur

1. Het afdelingsbestuur wordt voor twee jaar gekozen.
2. Het bestuur treedt af op de jaarvergadering in het tweede zittingsjaar, maar is terstond herkiesbaar. Bij tussentijds aftreden van een lid kan de afdelingsvergadering in de open gevallen plaats voorzien, mits het onderwerp is geagendeerd.
3. De raadsfractie is in het afdelingsbestuur vertegenwoordigd met ten minste één lid. Dit lid heeft daarin een adviserende stem.
4. De voorzitter van de plaatselijke jongerenafdeling of een door die organisatie aangewezen lid kan als adviserend lid aan het afdelingsbestuur worden toegevoegd. Dit lid dient partijlid te zijn.

Artikel 23. De raadsfractie

1. De raadsfractie kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris.
2. Ter vergadering van de raadsfractie is het afdelingsbestuur vertegenwoordigd met ten minste één lid. In de vergadering van de fractie heeft het lid van het afdelingsbestuur een adviserende stem.
3. De leden van de raadsfractie verplichten zich regelmatig contact te onderhouden met het afdelingsbestuur, de afdelingsvergadering en de kiezers.

Artikel 24. De deelraad

De artikelen 5, 7, 8, 12, 21, 22, 23 en 25 zijn van overeenkomstige toepassing in geval een afdeling een direct gekozen deelraad omvat.

Artikel 25. Reglement kandidaatstelling voor gemeenteraden

1. Op de kandidaatstelling voor de gemeenteraden zijn mede van toepassing de artikelen 1, 6 en 9 uit het huishoudelijk reglement.
2.
 - a. In het landelijk werkschema geeft het partijbestuur aan welke uiterste termijnen gelden voor zowel het opstellen van het verkiezingsprogramma als voor het opstellen van de kandidatenlijst ten behoeve van de verkiezing van de gemeenteraden.
 - b. De afdelingsvergadering stelt tijdig in het jaar voorafgaande aan dat waarin normaal verkiezingen voor de gemeenteraden worden gehouden een tijdschema vast, waarin alle werkzaamheden voorkomen die samenhangen met de komende verkiezingen. Bij het opstellen van dit eigen tijdschema richt het afdelingsbestuur zich naar het landelijk werkschema. Het eigen tijdschema wordt bekend gemaakt aan de leden van de afdeling.
3.
 - a. Het opstellen van de ontwerp-kandidatenlijst geschiedt door het afdelingsbestuur.
 - b. De afdelingsvergadering kan besluiten dat het bestuur daarin geadviseerd wordt door een kandidaatstellingscommissie. De leden van deze commissie mogen geen kandidaat voor de komende verkiezingen zijn. Zij worden gekozen door de afdelingsvergadering uit de door de leden gestelde kandidaten.
4. Het bestuur stelt in overleg met de raadsfractie een advies over de meest gewenste samenstelling op.
5. Tijdig in het jaar voorafgaande aan dat waarin normaal verkiezingen voor de gemeenteraden worden gehouden deelt het afdelingsbestuur aan de leden mede dat zij de namen en adressen van leden, die naar hun oordeel voor een kandidatuur in aanmerking komen, kunnen indienen en het tijdstip waarop deze in het bezit van de afdelingssecretaris dienen te zijn. De leden kunnen daarbij ook zichzelf noemen. Deze oproep gaat vergezeld van het in lid 4 genoemde advies.
6. Het afdelingsbestuur vraagt schriftelijk aan de ingevolge lid 5 kandidaat gestelde leden door middel van de bij dit reglement behorende bereidverklaring of zij een kandidatuur aanvaarden.
7. De eventuele kandidaatstellingscommissie stelt ten behoeve van het afdelingsbestuur een advies op.
8. Het afdelingsbestuur stelt de ontwerp-kandidatenlijst op. Van de kandidaten die een bereidverklaring hebben ingezonden maar niet op de ontwerp-kandidatenlijst voorkomen, wordt een alfabetische lijst van niet-geplaatsten gemaakt. Beide lijsten worden aan alle leden van de afdeling gezonden.
9. De afdeling stelt uiterlijk vier weken voor de wettelijke kandidaatstellingsdatum de kandidatenlijst vast. Stemgerechtigd daarbij zijn de leden, woonachtig in de gemeente waar de lijst zal uitkomen.
10. Het is toegestaan de bestuursleden die aan de procedure op grond van lid 3 sub a hebben meegewerkt onderaan de definitieve kandidatenlijst toe te voegen. Dit geschiedt in alfabetische volgorde.

11. Het afdelingsbestuur vraagt aan de kandidaten de instemmingsverklaring overeenkomstig de bepalingen van de Kieswet. Het regelt de indiening van de kandidatenlijst overeenkomstig de bepalingen van deze wet.
12. Op grond van dit kandidaatstellingsreglement vindt in gevallen van wijziging van gemeentegrenzen en tussentijdse verkiezingen de kandidaatstellingsprocedure voor de nieuwe gemeenteraad in overleg met het gewestelijk bestuur plaats door een door dat gewestelijk bestuur te benoemen orgaan. Indien door de betrokken afdelingen is gekozen voor een samenwerkingsverband zoals bedoeld in artikel 17 van de statuten, is het bestuur hiervan het bedoelde orgaan.

Artikel 26. Het samenwerkingsverband

1. De schriftelijke uitnodiging voor de vergadering van het samenwerkingsverband en eventuele voorstellen dienen uiterlijk twee weken vóór de vergadering ter kennis van de leden van de aangesloten afdelingen te zijn gebracht.
2. Het bestuur van het samenwerkingsverband moet binnen een maand na ontvangst van een schriftelijk verzoek daartoe met opgave van het te behandelen onderwerp een vergadering van het samenwerkingsverband beleggen indien:
 - a. dit door tien procent van de leden wordt verlangd in samenwerkingsverbanden die minder dan tweehonderd leden tellen;
 - b. dit door twintig leden wordt verlangd in samenwerkingsverbanden die tweehonderd leden of meer tellen.
3. Van alle vergaderingen van het samenwerkingsverband worden besluitenlijsten bijgehouden.
4. De kosten, voortvloeiend uit het werk van het samenwerkingsverband, de verkiezingscampagne daarvan uitgezonderd, worden naar rato van het aantal leden over de deelnemende afdelingen verdeeld.
Ten behoeve van de verkiezingscampagne wordt een speciale financiële regeling getroffen, waarbij de kosten naar draagkracht worden verdeeld.

Artikel 27. Het bestuur van het samenwerkingsverband

1.
 - a. Een lid van het bestuur van het samenwerkingsverband heeft de bevoegdheid om elke vergadering van het bestuur of leden van een tot het samenwerkingsverband behorende afdeling bij te wonen. Het heeft daarin een adviserende stem.
 - b. Dezelfde rechten heeft een lid van het bestuur van het gewest waartoe het samenwerkingsverband behoort waar het gaat om het bijwonen van vergaderingen van bestuur of leden van het samenwerkingsverband.

- c. De secretarissen van het samenwerkingsverband en het gewestelijk bestuur ontvangen uitnodigingen voor deze vergaderingen.
- 2. a. In spoedeisende gevallen, waarbij het niet mogelijk is de leden van het samenwerkingsverband in vergadering bijeen te roepen, neemt het bestuur een beslissing die op de eerstvolgende vergadering van het samenwerkingsverband gemotiveerd kenbaar wordt gemaakt.
- b. In alle geschillen betrekking hebbend op de procedure rond de gemeentelijke herindeling neemt het bestuur een beslissing en legt deze voor aan de vergadering van het samenwerkingsverband. Wordt op deze wijze geen oplossing bereikt, dan neemt het gewestelijk bestuur, na de betrokkenen gehoord te hebben, een bindende beslissing.

Artikel 28. De raadsfractie van het samenwerkingsverband

- 1. De raadsfractie kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris.
- 2. Ter vergadering van de raadsfractie is het bestuur van het samenwerkingsverband vertegenwoordigd met één lid. In de vergadering van de fractie heeft het lid van dat bestuur een adviserende stem.
- 3. De leden van de raadsfractie verplichten zich regelmatig contact te onderhouden met de respectievelijke afdelingsbesturen en afdelingsvergaderingen, met het bestuur en de vergadering van het samenwerkingsverband en met de kiezers.

Artikel 29. De gemeentelijke herindeling

- 1. Als na een gemeentelijke herindeling twee of meer afdelingen zullen gaan functioneren binnen één gemeente, dienen zij één van de volgende organisatievormen te kiezen.
 - a. De desbetreffende afdelingen fuseren voordat de kandidaatstellingsprocedure, vastgelegd in artikel 25 begint. Hierdoor ontstaat één afdeling, waarvan de grenzen gelijk lopen met de nieuwe gemeentegrenzen. De artikelen 14 t/m 16 van de statuten en 21 t/m 23 van het huishoudelijk reglement zijn dan van toepassing.
 - b. De desbetreffende afdelingen gaan een samenwerkingsverband aan ter voorbereiding van een permanente organisatievorm. De artikelen 17 t/m 19 van de statuten en 26 t/m 28 van het huishoudelijk reglement zijn dan van toepassing.

Artikel 30. Het gewest

1.
 - a. Het aantal afgevaardigden per afdeling naar de gewestelijke vergadering is afhankelijk van het ledental. Elke afdeling kiest per honderd leden of een gedeelte daarvan één afgevaardigde.
 - b. Als ledental geldt het aantal leden vermeld op het door het partijbestuur verstrekte ledenoverzicht van de eerste week in januari, voorafgaande aan de gewestelijke jaarvergadering. Bij tussentijdse oprichting, samenvoeging of splitsing van (een) afdeling(en) geldt het ledental op de oprichtings-, samenvoegings- of splitsingsdatum.
 - c. De afgevaardigden en plaatsvervangend afgevaardigden worden door en uit de afdelingen gekozen in de jaarvergadering van de afdeling, voor een periode van twee jaar. In geval van tussentijdse vacature of indien een gewestelijk afgevaardigde verhinderd is een gewestelijke vergadering bij te wonen, regelt het afdelingsbestuur zijn vervanging. De afdelingssecretaris brengt het gewestelijk bestuur onmiddellijk van deze beslissing op de hoogte.
 - d. Afdelingsafgevaardigden en leden van het gewestelijk bestuur hebben ieder één stem.
2. De schriftelijke uitnodiging voor de gewestelijke vergadering en eventuele voorstellen dienen uiterlijk acht dagen vóór de vergadering aan de afdelingssecretarissen dan wel aan de afgevaardigden naar de gewestelijke vergadering te zijn gestuurd.
3. Het gewestelijk bestuur moet binnen een maand na ontvangst van een schriftelijk, met redenen omkleed verzoek daartoe, met opgave van het te behandelen onderwerp een gewestelijke vergadering beleggen, indien dit door tien afdelingen dan wel vijftientwintig procent van de afdelingen binnen het gewest wordt verlangd.
4. Ter voorbereiding van een gewestelijke vergadering:
 - a. kan de afdelingsvergadering vaststellen of en zo ja welke voorstellen de afdeling zelf indient, alsmede welke amendementen op de voorstellen van het gewestelijk bestuur worden ingediend;
 - b. kunnen de leden bij de gewestelijk secretaris kandidaten stellen voor de te verkiezen functies binnen het gewest;
 - c. kan de afdelingsvergadering de belangrijkste voorstellen, amendementen en de te houden verkiezingen bespreken.
5. In het eerste kalenderkwartaal houdt het gewest zijn jaarvergadering waarop:
 - a. het beleid van het gewestelijk bestuur in het voorafgaande kalenderjaar wordt besproken;
 - b. de door de zittende kascontrolecommissie aan de hand van betalingsbewijzen gecontroleerde financiële rekening over het voorafgaande kalenderjaar wordt vastgesteld;

- c. voor een periode van twee jaar de leden van het nieuwe gewestelijk bestuur, de leden van de kascontrolecommissie, alsmede het lid van het landelijk bestuur van het Centrum voor Lokaal Bestuur namens het gewest en een lid voor het landelijk bestuur van de Evert Vermeer Stichting worden gekozen uit de door de leden binnen het gewest gestelde kandidaten. Deze kandidaten moeten lid zijn van een afdeling binnen het gewest;
 - d. de begroting wordt vastgesteld;
 - e. de plannen voor de toekomstige activiteiten van het gewest worden behandeld;
 - f. voor een periode van twee jaar de gewestelijke vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur wordt gekozen.
 - g. Plaatsvervangende leden van deze organen zijn de, tot een gelijk aantal als de leden van deze organen, niet gekozen kandidaten die bij de verkiezing van deze organen in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. Bij de vervanging komt het plaatsvervangend lid dat bij zijn verkiezing het hoogste aantal stemmen kreeg het eerst aan de beurt.
6. a. De uitnodiging voor de gewestelijke jaarvergadering dient op een zodanig tijdstip aan de leden in het gewest bekend gemaakt te zijn, dat de afdelingen een maand de tijd hebben voorstellen in te dienen en de leden bij de gewestelijk secretaris kandidaten kunnen noemen voor de in lid 5 sub c genoemde functies.
- b. De voorstellen en de lijsten van kandidaten dienen ten minste twee weken vóór de jaarvergadering aan de afdelingen te zijn verstuurd in het aantal van de afgevaardigden plus één exemplaar per afdeling.
- c. Gedurende de in sub a genoemde periode heeft de gewestelijke jongerenorganisatie het recht voorstellen in te dienen bij het gewestelijk bestuur.
- d. De gewestelijke vergadering is openbaar, tenzij de vergadering anders besluit.
7. In het jaar voorafgaande aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten stelt de gewestelijke vergadering tijdig en achtereenvolgens vast:
- a. op welke wijze aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten wordt deelgenomen;
 - b. een tijdschema voor de vaststelling van het verkiezingsprogram en de kandidatenlijst(en) conform artikel 33 van het huishoudelijk reglement, binnen de door het partijbestuur aangegeven termijnen.
- Voor de gewestelijke vergaderingen die betrekking hebben op het onder sub a en b genoemde zijn de termijnen uit lid 6 sub a en b van toepassing.

Artikel 31. Het gewestelijk bestuur

- 1. Het gewestelijk bestuur wordt voor een periode van twee jaar gekozen.
- 2. Het bestuur treedt af op de jaarvergadering in het tweede zittingsjaar, maar is terstond herkiesbaar.
- 3. De statenfractie is in het gewestelijk bestuur vertegenwoordigd met ten minste één lid. Dit lid heeft daarin een adviserende stem.

4. De voorzitter van de gewestelijke jongerenorganisatie of een door die organisatie aangewezen lid kan als adviserend lid aan het gewestelijk bestuur worden toegevoegd. Dit lid dient partijlid te zijn.
5. Een lid van het gewestelijk bestuur heeft de bevoegdheid elke vergadering van bestuur of leden van een tot dit gewest behorende afdeling bij te wonen. Het heeft daarin een adviserende stem.

Artikel 32. De statenfractie

1. Elke statenfractie benoemt uit haar midden een voorzitter en een secretaris.
2. Ter vergadering van de statenfractie is het gewestelijk bestuur vertegenwoordigd met ten minste één lid. In de vergadering van de fractie heeft het lid een adviserende stem.
3. De leden van de statenfractie verplichten zich regelmatig contact te onderhouden met het gewestelijk bestuur, de gewestelijke vergadering en de kiezers.
4. Het lid van de statenfractie legt desgevraagd verantwoording af in de gewestelijke vergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 33. Reglement kandidaatstelling voor Provinciale Staten

1. Op de kandidaatstelling voor de Provinciale Staten zijn mede van toepassing de artikelen 1, 6 en 9 uit het huishoudelijk reglement.
2. a. In het landelijk werkschema geeft het partijbestuur aan welke uiterste termijnen gelden voor zowel het opstellen van het verkiezingsprogramma als voor het opstellen van de kandidatenlijst ten behoeve van de verkiezing van de Provinciale Staten.
b. De gewestelijke vergadering stelt tijdig in het jaar voorafgaande aan dat waarin normaal verkiezingen voor de Provinciale Staten worden gehouden een tijdschema vast, waarin alle werkzaamheden voorkomen die samenhangen met de komende verkiezingen. Bij het opstellen van dit eigen tijdschema richt het gewestelijk bestuur zich naar het landelijk werkschema. Het eigen tijdschema wordt bekend gemaakt aan de leden van het gewest.
3. a. Het opstellen van de ontwerp-kandidatenlijst geschiedt door het gewestelijk bestuur.
b. De gewestelijke vergadering kan besluiten dat het bestuur daarin geadviseerd wordt door een kandidaatstellingscommissie. De leden van deze commissie mogen geen kandidaat voor de komende verkiezingen zijn. Zij worden gekozen door de gewestelijke vergadering uit de door de leden gestelde kandidaten.

4. Het bestuur stelt in overleg met de statenfractie een advies over de meest gewenste samenstelling op.
5. Tijdig in het jaar voorafgaande aan dat waarin normaal verkiezingen voor de Provinciale Staten worden gehouden deelt het gewestelijk bestuur aan de leden mede dat zij de namen en adressen van leden, die naar hun oordeel voor een kandidatuur in aanmerking komen, kunnen indienen en het tijdstip waarop deze in het bezit van de gewestelijk secretaris dienen te zijn. De leden kunnen daarbij ook zichzelf noemen. Deze oproep gaat vergezeld van het in lid 4 genoemde advies.
6. Het gewestelijk bestuur vraagt schriftelijk aan de ingevolge lid 5 kandidaat gestelde leden door middel van de bij dit reglement behorende bereidverklaring of zij een kandidatuur aanvaarden.
7. De eventuele kandidaatstellingscommissie stelt ten behoeve van het gewestelijk bestuur een advies op.
8. Het gewestelijk bestuur stelt de ontwerp-kandidatenlijst op. Van de kandidaten die een bereidverklaring hebben ingezonden maar niet op de ontwerp-kandidatenlijst voorkomen, wordt een alfabetische lijst van niet-geplaatsten gemaakt. Beide lijsten worden aan de leden van de gewestelijke vergadering en de afdelingssecretariaten gezonden.
9. De gewestelijke vergadering stelt uiterlijk vier weken voor de wettelijke kandidaatstellingsdatum de kandidatenlijst vast.
10. Het gewestelijk bestuur vraagt aan de kandidaten de instemmingsverklaring overeenkomstig de bepalingen van de Kieswet. Het regelt de indiening van de kandidatenlijst overeenkomstig de bepalingen van deze wet.
11. Op grond van dit kandidaatstellingsreglement vindt in gevallen van wijziging van provinciegrenzen en tussentijdse verkiezingen de kandidaatstellingsprocedure voor de nieuwe provincie in overleg met het partijbestuur plaats.

Artikel 34. Het congres

1. De voorbereiding
 - a. Het partijbestuur en de afdelingen zijn bevoegd voorstellen ter beslissing aan het congres voor te leggen.
 - b. De voorstellen van het partijbestuur worden ten minste vijftien weken voor het congres ter kennis van de afdelingen en afgevaardigden, alsmede van de besturen van de Evert Vermeer Stichting en de Jonge Socialisten gebracht.
 - c. De afdelingen dienen uiterlijk tien weken vóór het congres hun voorstellen, alsmede amendementen op voorstellen van het partijbestuur en moties bij het partijbestuur in te dienen.
 - d. De Evert Vermeer Stichting en de Jonge Socialisten hebben het recht tot uiterlijk tien weken voor het congres amendementen op de in sub b bedoelde voorstellen bij het partijbestuur in te dienen.

- e. Uiterlijk negen weken voor het congres neemt het congrespresidium een beslissing welke van de ingediende amendementen en moties voor bespreking op het congres worden opgevoerd.
 - f. Het partijbestuur stelt de beschrijvingsbrief vast en zendt deze tezamen met andere congresstukken ten minste drie weken voor het congres aan de afdelingen en de congresleden. Gelijktijdig zendt het partijbestuur de door het congrespresidium opgestelde agenda en afhandelingsvoorstel mee.
 - g. Het staat de afdelingen vrij de in sub f genoemde congresstukken te bespreken, met inachtneming van het bepaalde in artikel 23 lid 1 sub c van de statuten.
2. Spreekrecht
- De leden van het congres, de vertegenwoordiger van het bestuur van de jongerenorganisatie en de leden van de fracties van de Eerste en Tweede Kamer en van het Europees Parlement hebben spreekrecht.
3. De samenstelling
- a. De congresleden hebben toegang tot het congres na overhandiging van een door het partijbestuur verstrekte geloofsbrief.
 - b. Tot bijwoning van het congres worden uitgenodigd:
 - 1. de leden van de fracties in de Staten-Generaal en de PvdA-leden in het Europees Parlement;
 - 2. vertegenwoordigingen van de instellingen en de gewesten.
4. De reiskosten
- Elke congresafgevaardigde heeft recht op vergoeding van reiskosten indien hij/zij het congres heeft bijgewoond. Als basis voor deze vergoeding gelden de reiskosten tweede klas van de spoorwegen. Deze kan de afgevaardigde declareren bij de penningmeester van de afdeling.
5. De kosten
- a. Voor de kosten van het jaarlijks te houden congres reserveert het partijbestuur jaarlijks een bedrag uit de contributie-opbrengst.
 - b. De kosten voor bijzondere congressen worden naar een gelijk bedrag per lid omgeslagen over de afdelingen tot een door het partijbestuur vastgesteld maximum.
6. De verslaglegging
- Het partijbestuur zendt binnen een maand na het congres aan de afdelingen een overzicht van de genomen besluiten.

Artikel 35. Het congrespresidium

1. Samenstelling

- a. Kandidaten voor het congrespresidium worden gesteld overeenkomstig artikel 25 lid 3 sub a en b van de statuten. Het partijbestuur zendt tegelijk met de beschrijvingsbrief een lijst van kandidaten voor het congrespresidium aan de afdelingen en de congresleden. Het partijbestuur kan uit de gestelde kandidaten een voordracht in alfabetische volgorde maken.
- b. De plaatsvervangende leden van het congrespresidium zijn de zeven niet gekozen kandidaten, die bij de verkiezing van het congrespresidium in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald.
- c. In tussentijdse vacatures in het congrespresidium wordt zodra mogelijk door het partijbestuur voorzien door te putten uit de plaatsvervangende leden, te beginnen bij degene die het hoogste aantal stemmen bij deze verkiezing heeft behaald.

2. Werkwijze

- a. Het congrespresidium wordt door het partijbestuur geraadpleegd over de algemene voorbereiding van het congres en de presentatie van de desbetreffende vergaderstukken.
- b. Het congrespresidium wijst uit zijn midden de voorzitters van de verschillende congreszittingen aan. Het is de voorzitters niet toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen die onder hun leiding plaats hebben.

3. Bevoegdheden

- a. Het congrespresidium is bevoegd in overleg met het partijbestuur te bepalen welke amendementen en moties van een preadvies zullen worden voorzien.
- b. Het congrespresidium deelt de beschikbare spreektijd op het congres toe.
- c. Het congrespresidium kan voorbesprekingen houden met congresafgevaardigden over de voorlopige agenda en de verdeling van spreektijd. Het regelt daartoe zelf het tijdstip en de wijze waarop deze voorbesprekingen worden gehouden. Het partijbestuur en de gewestelijke besturen verlenen op verzoek van het congrespresidium de nodige medewerking.

Artikel 36. Het partijbestuur

1. Taken

Naast de in artikel 25 lid 2 van de statuten genoemde taken is het partijbestuur belast met de volgende taken:

- a. Het partijbestuur is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met maatschappelijke groepen en organisaties op landelijk niveau. Het partijbestuur bevordert de communicatie tussen (volks-)vertegenwoordigers en bestuurders van de partij.

- b. Het partijbestuur voert de besluiten van het congres uit, is belast met toezicht op de naleving en handhaving van de statuten en reglementen.
 - c. Het partijbestuur betoont zich actief in het werven, selecteren, opleiden en begeleiden van partijkaderleden en ambtsdragers in landelijke functies en -organen.
 - d. Het partijbestuur is belast met en verantwoordelijk voor de instandhouding van de partijorganisatie.
 - e. Het partijbestuur beheert de geldmiddelen en de eigendommen van de partij.
 - f. Het partijbestuur stelt het landelijk werkschema vast.
2. Verantwoordelijkheden
- a. De voorzitter vertegenwoordigt het partijbestuur naar buiten onverminderd het bepaalde in artikel 10 van de statuten en voor zover daarvan niet in dit hoofdstuk of bij besluit van het partijbestuur wordt afgeweken. Hij draagt zorg voor de coördinatie van het werk van de leden van het partijbestuur. De voorzitter is belast met de coördinatie van die werkzaamheden, welke voortvloeien uit de taken zoals bedoeld in artikel 25, tweede lid van de statuten en artikel 36 eerste lid van het huishoudelijk reglement. Ingeval van ontstentenis wordt de voorzitter vervangen door één van beide vice-voorzitters volgens nadere, door het partijbestuur te stellen, regels.
 - b. De secretaris is belast met de zorg voor de partijorganisatie en de naleving van de statuten en reglementen.
 - c. De penningmeester is belast met het beheer van de financiën en met het toezicht op de uitgaven.
 - d. De tweede vice-voorzitter onderhoudt de internationale betrekkingen en het contact met de Socialistische Internationale.
 - e. Een bestuurslid is belast met het werk met vrouwelijke leden.
 - f. Het partijbestuur bepaalt welke van zijn leden worden belast met het onderhouden van het contact met de binnen de partij werkzame organisaties.
 - g. Het partijbestuur benoemt de afgevaardigden naar internationale bijeenkomsten.
 - h. Een lid van het partijbestuur heeft de bevoegdheid elke vergadering van het bestuur of van leden van een gewest, of een afdeling bij te wonen. Het heeft daarin een adviserende stem.

Artikel 37. De kamerfracties

- 1. Elke kamerfractie benoemt uit haar midden een voorzitter en een secretaris.
- 2. Het partijbestuur is in de persoon van de voorzitter vertegenwoordigd in de vergaderingen van de Tweede-Kamerfractie. Hij heeft daarin een adviserende stem.

3. De leden van de fracties onderhouden regelmatig contacten op bestuurlijk niveau met het partijbestuur, de Nederlandse leden van de socialistische fractie in het Europees Parlement, het congres, de gewesten, de afdelingen en de kiezers.
4. De kamerfracties bepalen in overleg met het partijbestuur de inrichting van het verslag van hun werkzaamheden.

Artikel 38. De leden van het Europees Parlement

1. De leden van het Europees Parlement verplichten zich regelmatig contact te onderhouden met het partijbestuur, de kamerfracties, het congres en de gewesten van de partij, alsmede met de kiezers.
2. De leden van het Europees Parlement bepalen in overleg met het partijbestuur de inrichting van hun verslag.

Artikel 39. Ledenraadpleging.

1. Het houden van een ledenraadpleging
 - a. De beslissing om een schriftelijke raadpleging onder leden te houden wordt genomen door het bestuur van het desbetreffende partijorgaan.
 - b. Het bestuur van een afdeling is gehouden een ledenraadpleging te houden indien 10% van de leden daarom verzoekt; het bestuur van een gewest is gehouden een ledenraadpleging te houden indien 25% van de afdelingen binnen het desbetreffende gewest daarom verzoekt; het partijbestuur is gehouden een ledenraadpleging te houden indien 10% van de afdelingen daarom verzoekt.
2. De commissie ter uitvoering van de ledenraadpleging

De feitelijke organisatie van een ledenraadpleging berust bij een commissie, die wordt ingesteld door het bestuur van het partijorgaan dat de ledenraadpleging uitschrijft. Deze commissie bestaat uit ten minste drie leden en wordt voorgezeten door een lid van het bestuur, bij voorkeur de secretaris. Een lid kan geen deel uitmaken van de commissie indien hij/zij als persoon onderwerp is van de ledenraadpleging.
3. Formulering van een voorstel
 - a. Bij een ledenraadpleging over een door het bestuur van het partijorgaan vastgesteld onderwerp, niet zijnde een kandidatenlijst, wordt aan de leden een enkelvoudig voorstel voorgelegd, waar men voor of tegen kan zijn. De formulering van het voorstel wordt vastgesteld door de commissie, na raadpleging van de partijsecretaris. De partijsecretaris kan aanwijzingen geven over de formulering van voorstellen.

- b. Bij een ledenraadpleging over een kandidatenlijst wordt aan de leden in elk geval de mogelijkheid geboden om zonder meer akkoord te gaan met de voorgelegde ontwerp-kandidatenlijst.
4. Inperkingen
- Het houden van een ledenraadpleging is niet toegestaan indien het gaat om:
- a. uitspraken van de beroepscommissie;
 - b. meervoudige beslissingen, zoals verkiezingsprogramma's of begrotingen;
 - c. de rechtspositie van het personeel van de partij of van bezoldigde bestuurders;
 - d. besluiten over deelname aan colleges van Burgemeester en Wethouders of Gedeputeerde Staten of over regeringsdeelname.
5. De toezending van het voorstel
- a. Het stembiljet wordt in een aparte zending op naam aan de leden behorende tot het desbetreffende partijorgaan toegezonden.
 - b. Het stembiljet gaat vergezeld van duidelijke en objectieve informatie over de inhoud van het voorstel en de te volgen procedure.
 - c. Een afschrift van het stembiljet en de toelichting wordt gezonden aan de secretaris van de partij.
6. De stemming
- a. Het stembiljet dient, voorzien van een handtekening van het geadresseerde lid, door dit lid in een gesloten envelop te worden geretourneerd aan de commissie ter uitvoering van de ledenraadpleging.
 - b. Stemming bij volmacht is niet toegestaan.
 - c. De leden dienen als regel ten minste een week de gelegenheid te hebben om te stemmen, waarbij het gaat om de periode waarop ze redelijkerwijze over het stembiljet kunnen beschikken en het moment van afstempeling van de retourenvelop.
7. Het vaststellen van de uitslag
- a. De commissie opent de retourenveloppen waarin de stembiljetten zich bevinden niet eerder dan tot het tellen van de stemmen kan worden overgegaan.
 - b. In geval de stemming betrekking heeft op een onderwerp zoals bedoeld in lid 3, is voor de vaststelling van de uitslag het bepaalde van artikel 1 lid 5 van het huishoudelijk reglement van toepassing.
 - c. De commissie telt de stemmen en stelt een schriftelijk rapport op van de uitslag. Dit rapport is openbaar en wordt ter kennis gebracht van het bestuur en de secretaris van de partij. De betrokken leden worden in kennis gesteld van de uitslag.
8. Bezwaren
- a. Een lid kan bezwaar maken tegen onregelmatigheden bij een ledenraadpleging bij de secretaris van de partij. Als het bezwaar gegrond wordt verklaard, neemt het partijbestuur een beslissing over het gevolg ervan voor de uitslag van de ledenraadpleging.

- b. In geval het een ledenraadpleging betreft op landelijk niveau, dient het in sub a bedoelde bezwaar gericht te worden tot de beroepscommissie en doet deze commissie uitspraak over de consequenties van een gegrond bezwaar.

Artikel 40. De ingangsdatum van het huishoudelijk reglement

1. Het huishoudelijk reglement voor de partij treedt in werking op de dag dat het door het congres is aangenomen.
2. Wijzigingen op het huishoudelijk reglement treden in werking een maand nadat het congres ze heeft vastgesteld, tenzij bij de vaststelling anders is bepaald.
3. Alle bepalingen en maatregelen van organisatie blijven gelden totdat zij door andere zijn vervangen, hetgeen geschied moet zijn uiterlijk zes maanden nadat het congres de reglementen heeft vastgesteld.
4. Het huishoudelijk reglement is, op grond van artikel 30 lid 5 van de statuten, vastgesteld door het congres van 12 december 1992.

